

Tale om, at der paa Landet ikke er Trang eller Nød til Stede, ingen Steder har hjemme. Jeg tror, at der rundt omkring i vort Land sidder Masser af Børn, som kunde trænge til at blive ernæret bedre, end de bliver, og det forekommer mig derfor, at Loven af 1902 maa siges at være utilfredsstillende. Den kan ikke løse dette Spørgsmaal, fordi den private Godgørelse ikke kan eller vil tage denne Sag op til fuld Løsning. Derfor maa man gaa ad den Vej, som er foreslaaet i nærværende Lovforslag, at det offentlige, Kommunalbestyrelsen skal tage Initiativet til at skaffe varm Mad til disse Skolebørn. Jeg mener, at denne Foranstaltning ikke alene er en human, men ogsaa en økonomisk god og forsvarlig Foranstaltning, som det er rimeligt og naturligt, at Staten yder sin Medvirken til at gennemføre. Man siger for et gammelt Ord, at man maa hellere give Pengene til Bageren end til Apotekeren. Gælder det i det private Liv, gælder det sandelig ogsaa for Staten, at den hellere maa yde Hjælp til, at Børnene faar god Ernæring, fremfor at den senere skal yde Hjælp, naar Børnene bliver syge, maaske faar Tuberkulose paa Grund af den mangelfulde Ernæring, de har faaet. Derfor kan jeg ikke skønne anderledes, end at det, økonomisk set, vil være bedre for Staten at bidrage til, at Børnene ikke bliver underernærede og derigennem bliver Ofre for Sygdomme, end at spare paa den her foreslaaede Udgift. Det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag ikke alene fra et human Synspunkt, men ogsaa fra et økonomisk maa anses for en god Foranstaltning, og jeg anbefaler det derfor paa det varmeste.

Triør: Jeg er blevet gjort opmærksom paa, at jeg brugte et for stærkt Udtryk, idet jeg før sagde, at formentlig Skoleordningen af 1814 intet indeholdt om Lokalernes Indretning eller Beskaffenhed i Skolerne. Jeg burde have indskrænket mig til at sige, at vel var Sagen berørt, men at de Regler, der er stillede op for den Sag ved denne Lejlighed, ikke paa langt nær svarer til, hvad man i Nutiden anser for at være nødtørftigt i den Retning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Maa jeg sige til det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (A. Lund), at der forekommer mig at være en vis Uklarhed i hans Tale, idet han baade holdt paa, at det skulde være

den private Velgørelse, der fremdeles skulde tage denne Sag op, og ogsaa holdt paa, at det skulde være en kommunal Sag og derfor ikke havde noget med Staten at gøre. Det har hidtil været en privat Velgørelses Sag, og det, man vil med det her foreliggende Lovforslag, er jo at gøre det til en kommunal Sag. Naar det ærede Medlem sagde, at det ikke maatte gøres til en Pligt, men skulde være en Ret, maa jeg saa ikke sige, at som Lovforslaget her er affattet, er det overladt til Kommunerne at bestemme, om der er Trang til Bespisning, og det tror jeg, en hel Del af de ærede foregaaende Talere, der har været saa stærkt imod Lovforslaget, overser. Sagen er faktisk i Lovforslaget overladt til Kommunernes Skøn. „Om der er Trang“ — saaledes staar der i § 2 — „til saadan Bespisning, afgøres af vedkommende Kommunalbestyrelse.“ Det er altsaa Kommunerne, der bestemmer det, og Hensigten med Statstilskuddet er at lette det for Kommunerne at tage denne Bestemmelse. Det er noget nyt, det er en Prøve, der gøres, og i den øvrige Lovgivning har Forholdet ellers været dette, forekommer det mig, at naar man har villet gøre et Forsøg, kommunalt, der som dette navnlig vedrører Undervisningen, saa har man ladet Staten træde til for at yde sit Bidrag, for at hjælpe Kommunen i Gang. Disputere med det ærede Medlem om, hvorvidt det er sunde, røde Børn, der findes i Skolerne, eller ikke, vil jeg ikke — der kan jo være Forskel paa de forskellige Kommuner —, men det er et Faktum, at ude i Landsbyskolerne finder vi ogsaa underernærede Børn. Der er ingen Tvivl om, at det ærede Medlems Kommune maa være en vidunderlig god Kommune, hvis der ikke findes et eneste Barn der, som har faaet for lidt at spise. Det er saa meget desmere underligt, som det ærede Medlem er fra en Landsdel, hvor man af og til træffer Befolkningslag, der — som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lewinsky) sagde — faar ringe Løn, og hvor maaske Forældrene ikke er saa omhyggelige, som de skulde være. Det kan jo let ske, at Forældrene undertiden har lidt vanskeligt ved at give deres Børn tilstrækkelig Næring, idet det tidt, f. Eks. i Roeoptagelsestiden, er lidt vanskeligt for Hustruen at sørge for, at Børnene faar varm Mad, hun skal jo være tidligt paa Arbejde og kommer sent hjem.

Maa jeg sige til det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) i Anledning